

Pavel Příbyl / Realita na hraně

Purkrabství hradu Klenová

27. 3. – 12. 6. 2016

Pavel Příbyl je plzeňský fotograf, který se se samozřejmostí sobě vlastní vyskytuje na místech, která jsou těhotná zajímavými událostmi, subjekty, objekty nebo pozoruhodným uspořádáním věcí a osob v daném okamžiku a na daném místě. Na vyhledávání těchto lokací má jakýsi šestý smysl, který mu v mysli přináší souvislosti jinými netušené a čekající na dokumentační uchopení. Tato jeho typická „natures mortes“ mají svoji neobvyklou atmosféru, kterou autor ještě dále zpracovává. Portrétovanou situaci dodatečnými grafickými zásahy stupňuje, potlačuje či transformuje. Příbyl se nerealizoval vždy jako fotograf. Původně se věnoval malbě. Od obrazů přešel postupně k fotografii. Té se systematicky věnuje od sedmdesátých let dvacátého století. Prošel si tou dobrodružnou cestou focení a vyvolávání černobílých fotografií v takřka intimním prostředí temné komory. Prožil si ty okamžiky hrůzy a slasti poznání, kdy vývojka a ustalovač odtajnilly až zde skutečnou sdělnost snímků. Do tohoto období spadají také jeho první publikační počiny, se kterými se čtenáři setkávaly na stránkách oblíbených časopisů Svět v obrazech nebo Květy. Autor se začlenil do fotografického milieu té doby a účastnil se úspěšně fotografických soutěží. Mimo jiné i proslulé soutěže s názvem „Žena“.

Objev digitální fotografie přinesl naprosto nové vnímání fotografické tvorby a její „nesnesitelnou lehkost bytí“. Digitální zpřístupnění fotografie přináší nebyvalé rozbuzení okruhu fotografujících i fotografovaných a do uzavřené společnosti fotografů vstupuje široká veřejnost. Do Příbylovy tvorby vstupují nové technologie a objevují se v ní nové grafické prvky iluminované atmosférou vlastní fantazie. Na této výstavě, která má název „Realita na hraně“, je vzhledem k omezenému prostoru purkrabství průřez autorovou tvorbou posledních let. Na jeho dílech na pomezí fotografie a grafiky nacházíme reminiscence na regionální události, které prošly s větším či menším povšimnutím našimi informačními kanály. Fotograf se stává démiurgem paměti, sbírajícím tuto pěnu dní nedávno minulých a dává jí ve svých dílech svým originálním zpracováním nový smysl.

Nevyčerpatelným tématem Příbylovy tvorby jsou ženy. Jejich většinou stylizované portréty jsou předkládány návštěvníkovi trochu jako hádanka, trochu jako realita a možná také trochu jako sen. A je na stupni citlivosti vnímání každého pozorovatele, kam až tou cestou dojde a co si z očního kontaktu s dílem odnese.

Ráda zde používám lehce parafrázovaný výrok Miroslava Horníčka. „Někdo si ten bonbónek rozbálí hned na vernisáži, druhý až na refýži tramvaje, třetí doma u výtahu, další až druhý den ráno, kdy jej nahmátne znovu v kapse. Ale pozor! Jsou i tací, kteří ten bonbón nikdy nerozbálí a nosí ho roky sebou již nutně ošoupaný, ale stále v původním ochranném obalu.“ I to je možná dobře, protože není nezbytně nutné znát a chápat intimní představy těch druhých. Někdy i nepatrný podprahový dotek přináší své plody. Nepřehlédnutelnou součástí tvorby jsou portrétovaná malebná zákoutí městských čtvrtí, historických center s křivolakými uličkami a přírodní panoramata. Autor zde spojil svoji cestovatelskou touhu s dokumentační vášní. Tuto symbiózu svých dvou nejoblíbenějších činností korunuje vlastním osobitým zpracováním pohybujícím se na pomezí fotografie a malby. Nasnímaná místa tak nejsou čitelná na první pohled jako realistický otisk. Je třeba je vnímat a chápat jako osobitý výtvarný počin v abstraktní i realistické podobě, vzešlý ze hry s nasnímanou reálnou skutečností, autorovým přijetím děje a jeho posunu do jiné dimenze. Divák tak spolu s autorem může vstoupit do jeho světa snů a vzpomínek. Ten vstup je volný. Stačí jen citlivě vnímat a pokusit se rozbalit a ochutnat sdělná poselství na vystavených fotografiích, nalézt a pocítit atmosféru vteřinových cvaknutí fotoaparátu s Příbylovou osobitou adjustací.

V Plzni dne 23. ledna 2016

Helena Fenclová kurátorka výstavy